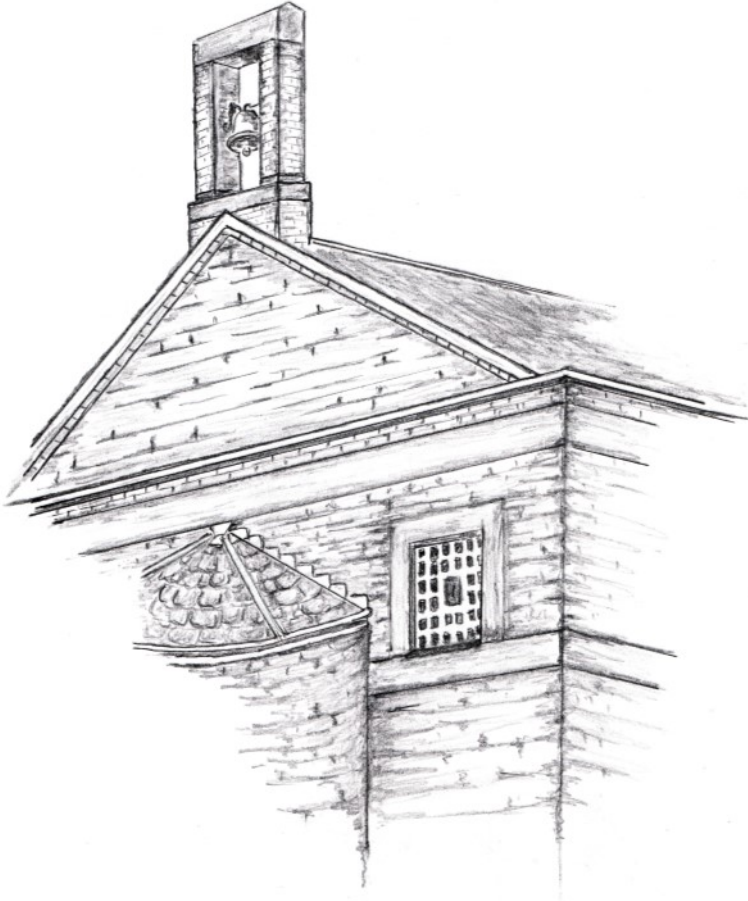

DOBBER

Berichten uit de Doopsgezinde Gemeente

Jaargang 30 Nummer 04 juli aug 2018

Colofon

“Dobber” is een uitgave van de Doopsgezinde Gemeente Purmerend en verschijnt minimaal 6x per jaar. Bijdrage “Dobber”:

€ 7,50 per jaar. (bank/giro zie boekhouder)

Copy: voor iedere 15e van de maand.

Vermaning: Julianastraat 7, 1441 EN Purmerend,
www.doopsgezindpurmerend.nl.
dgpurmerend@gmail.com

Voorganger: Vacant

Organist:: Vacant

Koster: Fam. J. Hoekstra, Botterstraat 33,
1443 ET Purmerend. Tel. 0299 479983

Boekhouder: W.J. Ernsting (zie secretaris)
IBAN: NL40INGB0001618909, (t.n.v. Doopsgez.
Gem. Purmerend)

Zusterkring: Iedere 3e woensdag van de maand

Verhuur: W.J. Ernsting (zie secretaris)

Redactie: Mw. E. Ernsting-van Eeden, Purmerenderweg 136,
1461 DL Z.O. Beemster, Tel. 0299 434369
Email: eeve61bij@gmail.com

Bezorging: Claire Scherpenhuysen, tel. 0299 429627

Kerkenraad

Voorzitter: Dhr. G. Lankelma, Neckerweg 72, 1461 LG
Z.O.Beemster

Secretaris: Dhr. W.J. Ernsting, per adres Redactie

Lid: Mw. Y. Puymbroeck-Stuurman
Landauerstraat 14, 1445 PK Purmerend

Lid: Mw. C. Scherpenhuysen, Asterstraat 4,
1441 JA Purmerend, Tel. 0299 429627

Lid: Mw. E.C. Ernsting, M.L.Kingweg 93,
1444 EB Purmerend, Tel. 0299 420536

Van de redactie.....

Dit voorjaar hebben we al een voorproefje van de zomer gehad. Als ik dit stukje schrijf is het inmiddels zomer en lijkt aan het voorproefje mooi weer nooit een eind te komen. Inmiddels verlangt (bijna) iedereen wel naar wat regen. Als ik naar de bermen kijk worden deze steeds geler door de droogte. Lang geleden dat ik dit zo heb ervaren aan het begin van de zomer. Het mooie weer geeft me wel een gevoel van vrijheid, minder plannen meer genieten van de heel lange dagen.

Veel mensen zijn teleurgesteld dat Nederland niet meedoet aan het w.k. voetbal in Rusland. Alle wedstrijden worden echter op televisie uitgezonden en nu kun je zelf een favoriet uitkiezen. Dat is ook wel leuk.

Wij hopen dat u een fijne zomer zult hebben en kunt genieten van het mooie weer en de lange dagen.

Mocht u kopij hebben voor het volgende nummer dan graag voor 20 augustus insturen.

Groeten van

Erica en Hansje

Agenda/diensten

Zo 5 aug 2018	10.00 uur	Ds. J. Klanderman
Zo 19 aug 2018	10.00 uur	Br. A. de Jong
Zo 2 sept 2018	10.00 uur	Ds. J. Kubacki
Zo 16 sept 2018	10.00 uur	Ds. L. Baars
Wo 19 sept 2018	14.00 uur	<i>Zusterkring</i>
Zo 7 okt 2018	10.00 uur	Ds. J. Kubacki

In de maanden juli en augustus is er dit jaar geen zusterkring.

Was vroeger alles beter?

Ja, als je de Bijbel leest, de eerste twee mensen op aarde, Adam en Eva, leefden in het paradijs en hadden alles wat ze nodig hadden en verder helemaal geen zorgen. Maar wat gebeurde er? Ze wilden meer en werden verdreven uit het paradijs en de zorgen begonnen. Mag je hieruit de conclusie trekken dat als je meer wilt dat dat niet goed is? Nee dat denk ik niet.

Kijken we iets minder ver terug dan zien we dat alle vooruitgang altijd op tegenwerking heeft gestuit. De ontwikkeling van het paard en wagen als vervoersmiddel, de steden en dorpen zouden worden overspoeld met mest van de paarden, dit is niet gebeurt. De stoom-

machine, deze vervuilde op een enorme manier de lucht evenals alle open haarden en de hout en turf gestookte kachels. Ook deze vervuiling is gestopt en vervangen door elektro motoren. Zo kan ik nog veel langer door gaan. Aan elke vooruitgang hebben wel nadelen gezeten. Vroeger hadden we geen televisie, geen internet en lang geleden ook geen radio. De kerken zaten vol met mensen, er was niets anders. Een groot deel van de mensen kon niet lezen en moest alles te weten krijgen van het horen, was dat een goede situatie? Als de dominee/priester zei dat de oogst mislukt was omdat ze niet gelovig genoeg waren hadden ze geen mogelijkheid om dat te controleren. Was dat een goede situatie? Nee, je moet zelf kunnen beslissen hoe je leeft en wat je doet, uiteraard binnen normen en waarden waarbinnen je leeft.

Kijken we naar het nu. De kerken lopen langzaam aan steeds leger doordat men er geen tijd meer voor heeft en misschien spreekt de kerk in de huidige vorm niet iedereen meer zo aan. Moeten we dan terug naar de oude tijden waar de kerk de enige bron van informatie was? Nee dat zou ik niet willen. Moeten we dan door gaan zoals we altijd zijn doorgegaan? Ja, ik denk en geloof dat als we open blijven staan voor veranderingen, het goede behouden en iets nieuws willen blijven proberen we met geloof in Jezus een goede toekomst tegemoet gaan.

Jan Meine

Zusterkring ‘Kanaalstraat’

Verslag Zusterkring Purmerend-Kanaalstraat op woensdag 20 juni 2018

De zon hield zich aanvankelijk nog schuil. Vandaar dat er even een aarzeling was om aan te schuiven aan de tafel in de tuin van Erica. Maar even later moest er zelfs een parasol aan te pas komen, en hier en daar een extra petje! Naast Erica (en Jan Meine) waren aanwezig: Mien Br en Mien H (Jan was naar zijn tuin), Jannie, Katja, en ondergetekende. Het was de afsluitende bijeenkomst. In juli en augustus is er vakantie en na de zomerstop zien we elkaar weer op de gebruikelijke 3e woensdag van de maand, in september.

Na het voldoen van administratieve verplichtingen als het betalen van de contributie en het inschrijven van ieders naam, gingen we verder met enkele mededelingen.

Mien H vertelde, naar aanleiding van een naar haar gestuurde brief

door het secretariaat, over het definitief opheffen van de Stichting Doopsgezinde Vrouwen Zendingshulp, per 1 juli 2018. Dit besluit is genomen n.a.v. de vermindering van ontvangsten en de onmogelijkheid om vervangende bestuursleden te vinden, zo staat er te lezen. Ook wordt vermeld dat dit jaar nog wel geld wordt overgemaakt naar Indonesië, bestemd voor vrouwen in Papoea-Nieuw Guinea, en voor het ziekenhuis in Malawi. Daarnaast wordt er nog meebetaald aan de studie van twee vrouwelijke studenten die een masteropleiding aan het Doopsgezind Seminarium van de VU in Amsterdam volgen. Beide vrouwen werken voor de Protestantse Kerk.

In 1851 werd er voor het eerst door de VZH geld overgemaakt naar Indonesië. Omdat de Stichting nu officieel wordt opgeheven bestaat daarmee ook het banknummer niet meer.

Erica gaf vervolgens aan dat, mede door drukke werkzaamheden die een groter huis en een grotere tuin met zich meebrengen, zij gaat stoppen met haar secretariaatswerkzaamheden voor de NHDS.

Als opmaat voor onze tuin-van-Eden-wandeling vertelde Erica nog enthousiast over hoe zij in De Rijk op een plein aan een buurtvereniging informatie gaf over haar bijen en de bijenvolken. Vervolgens werd zij gevraagd dit ook in Amsterdam in een kleuterklas te gaan doen. Beide keren gewapend met een observatiekast. Ook wij hingen aan Erica's lippen... We wisselden verder nog wat info uit, er werd teruggekeken naar de afgelopen maanden. Wat zo'n seizoen toch razend snel gaat... werd opgemerkt. En vervolgens zijn we ieder met een zakje-om-te-vullen-met-fruitoogst de tuin ingelopen. Een fantastisch vruchtbare plek waar we onze ogen uitkeken. Overall was er een prachtig groen grastapijt. Prachtige bomen staan er, struiken, bloemen: de kleuren en geuren van gezonde geschenken van moeder aarde kwamen ons tegemoet. Ook het zelfontworpen en met elkaar kunstig getimmerde kippenhok, bijna klaar, werd bewonderd. Wat hebben we genieten van zoveel passie en zoveel puurs! Jammer genoeg moest Mien H, vanwege haar pijn bij het lopen, rustig blijven zitten. Maar ook zij genoot van zon en bloemen!

Kortom: deze laatste bijeenkomst was een waardevolle afsluiting van een goed seizoen zusterkring-bijeenkomsten. Weliswaar kwam er ook veel verdrietigs langs: Het ziek-zijn van Erica's

dochter, Mien Br haar dochter– aan de einder gloort er misschien toch een hoopvolle uitslag?! De ziekenhuisopname van Jan H, het besluit van Jan en Mien om afstand te doen van hun auto.

Met dank aan de gastvrijheid van Erica en Jan Meine, zien we elkaar weer in september, als de herfst zich misschien al aankondigt... Tot dan!

Marlène Visschers-Woestenburg

Zomer?????

Volgens de kalender is het inderdaad zomer, zusters en broeders, maar het weer werkt niet bepaald mee, ik heb tenminste de afgelopen week nog een paar keer de thermostaat wat hoger gezet want het was gewoon kil. Het stormde behoorlijk, maar dan is de zee wel weer heel mooi, ik ga tenminste altijd wel een keer naar de kust om te kijken, ook om even extra aan mijn ouders te denken, want hun as is boven zee uitgestrooid. Nu was ik er met een vriendin, van tijd tot tijd gaan we samen lunchen en vooral ook bijpraten en dan zorgen we altijd wel, dat we zicht op zee hebben. Maar een terrasje was nu niet te doen. Er was geen:

Zonneschijn

Als zonneschijn te koop zou zijn wat zou dat dan goed lopen, want iedereen zou dan toch wel een straaltje willen kopen.

Wanneer eens alles somber lijkt en je 't even niet meer weet dan denk je: "k Heb m'n straaltje nog" en als je 't doosje opendeed dan kwam er een warm zonlicht uit dat je hart weer kon verwarmen en alle somberheid verdreef om 't leven weer te omarmen.

De depressiviteit verdween, je leven kreeg weer zin er kwam een lach op je gezicht, er was een nieuw begin.

Als zonneschijn te koop zou zijn zou ik dit willen geven aan al mijn vrienden als cadeau voor een licht en zonnig leven, zodat ook zij dan net als ik geen tijd meer gaan verspillen aan dagen, nachten en somberheid maar gaan leven zoals ze willen.

Zonneschijn kopen kan natuurlijk niet, maar we kunnen er wel voor zorgen, wij allemaal, dat de somberheid in de wereld een beetje minder wordt. Dat wij een beetje licht, een beetje zonneschijn brengen in situaties, waar mensen alleen maar somber zijn en 'in het donker' zitten, bv. door depressiviteit, waar op het moment zoveel over te doen is. Of door dat gedoe met examens in

Limburg, waardoor zoveel leerlingen de dupe zijn. Ik kan er echt met mijn pet niet bij. Ik snap niet, dat er niet veel eerder aan de bel getrokken is. Ik heb zeker 25 jaar met eindexamens te maken gehad, alles werd op de administratie 3x gecontroleerd, dan moesten wij als docenten ook nog eens onze eigen gegevens nagaan en nog weer later op de administratie alles komen checken. Voor deze leerlingen is het bepaald geen mooie zomer.

En zo is er veel duisternis in de wereld. Maar omzien naar elkaar, een goed gesprek met vrienden, we kunnen het allemaal. En helemaal in de zomer is het belangrijk, dat we elkaar ‘in de gaten houden’, want de meeste activiteiten liggen stil, mensen gaan met vakantie en de thuisblijvers zitten vaak alleen.

Aan ons de taak, om mensen zich niet eenzaam te laten voelen. We kunnen het allemaal, een zonnestraaltje, een beetje zonneschijn brengen.

Van harte wens ik u een goede zomer

Hilda Wouwenaar

Een springlevende droom van 50 jaar geleden

Dit jaar is het vijftig jaar geleden dat ds. Martin Luther King jr. werd vermoord in het Amerikaanse Memphis. Tijdens een protestmars in Washington voor zo'n 200.000 mensen, waarvan een derde blanken, hield hij zijn legendarische toespraak: 'I have a dream'. Een droom die nog steeds actueel is.

‘Ik heb een droom dat mensen, zwart en blank, gelijkwaardig worden behandeld. Een droom dat ‘de kleine kinderen van vandaag in een land zullen leven waar ze niet worden beoordeeld op de kleur van hun huid maar op hun karakter’. Een droom dat ‘de woestijnstaat die verzenget in de hitte van ongerechtigheid en onderdrukking, omgevormd zal worden in een oase van vrijheid en gerechtigheid’. Twaalf jaar lang ging Martin Luther King zijn landgenoten voor in de geweldloze strijd voor gelijke rechten voor zwarte en blanke mensen. Er ging zo'n sterke inspiratie van hem uit dat heel de wereld er tot vandaag de dag door werd geraakt.

Hij was ervan overtuigd was dat mensen niet bedoeld zijn om en-

kel op grond van aangeboren uiterlijkheden beoordeeld en in rangorde gezet te worden. ‘Ik heb een droom’, zei hij, ‘dat op een dag dit land zal verrijzen en zal leven naar de ware betekenis van haar credo: ‘Wij beschouwen de waarheid als vanzelfsprekend, dat alle mensen gelijk geschapen zijn’.

Net als in de tijd van Martin Luther King, voel je vandaag de dag de spanning die er is tussen de geweldloze en gewelddadige weg naar vrijheid en gerechtigheid. Het geloof in vrijheid en gerechtigheid door oorlog en dus door geweld, wil mensen laten geloven dat de methode van geweldloosheid een zaak is van lafaards en naïevelingen. Dit is een leugen.

Voor een houding van geweldloosheid is veel moed en wilskracht nodig. Dit kunnen mensen opbrengen omdat zij geloven in een droom, een visioen van hoe het kan. Zij zien dit al voor zich en dat geeft inspiratie en voedt de moed en wilskracht om er voor te gaan. Want vanuit een gedeelde droom zijn mensen, zo verschillend als ze zijn, in staat samen te werken.

Als dat gebeurt kunnen jongeren merken dat het bij het zoeken van een stageplaats en solliciteren, niet meer uitmaakt welke achternaam en uiterlijkheden je hebt. Dan wordt het jou niet aangerekend als een geloofsgenoot fundamentalistisch en mensonterend spreekt en handelt. Dan kunnen Joden en Moslims ongestoord hun keppeltje en hoofdbedekking op straat dragen en vrouwen hun hoofd wel of niet bedekken.

Dan kunnen geliefden onbevangen samen over straat lopen, hetero, homo en anders geaarde mensen.

In 1968 werd Martin Luther King toen hij 39 jaar was, doodgeschoten.

Soms overleeft de overtuiging van iemand glansrijk de dood van het lichaam op aarde. Zo is de droom van Martin Luther King nog springlevend en leeft voort in de wereld, in Nederland, in Friesland. De droom dat politiek en wetgeving, dat mensen vanuit hun godsdienst en levensbeschouwing zullen leven en handelen naar het credo:

‘Wij beschouwen de waarheid als vanzelfsprekend, dat alle mensen gelijk geschapen zijn’.

Corry Nicolay

is PKN dominee en zet zich vanaf 1980 in voor het kleurrijk samenleven.

Kinderboerderij

*Gisteren eergisteren vandaag
en nooit wordt het eentonig
dit gaan naar de stal
telkens zie ik er nieuwe beelden*

*mijn ogen registreren
ziel en zinnen mediteren
en verrassend kijk ik
door het alledaagse heen:*

*vredig staan de varkens
wroetend bij elkaar
vrolijk danst het zonlicht
door de hoge ramen
buiten in de wei zetten lammetjes
hun eerste dappere stappen
en verderop vertellen kinderen
boeiende veelkleurige verhalen*

*hier vandaag
op dit uur van alledag
binnen handbereik
ontwaar ik een glimp van
een wereld die eens verloren ging*

*hervind ik het paradijs
Oeke Kruythof*

Van verzoening en zondebokken

Moslims denken terug aan hun vastenperiode Ramadan en kijken uit het Offerfeest wat ze deze maand vieren nog aan het vasten. Tijdens de Ramadan vierde ik na zonsondergang bij mijn Islamitische vriendin en haar gezin Iftar, de feestelijke maaltijd na een dag vasten. Aan tafel dankten zij God (Allah) voor deze dag vasten en ik bid op mijn christelijke manier.

Ik heb van de imam geleerd dat het vasten alleen waardevol is wanneer het uit je hart komt. Vasten tegen je wil is als een leugen en kun je beter niet doen. Zo zie ik dat mijn vriendin geniet van het vasten. Ze zegt: ‘Ik voel de innerlijke vrede in mij groeien. Heerlijk is dat’. En ze bidt: ‘U dienen wij en U vragen wij om hulp. Leid mij op de juiste weg’. (zie Sura 1, Al-Fatiha in de Koran). In de moskee vertellen de mensen mij hoe ze bewust nadenken over de betekenis van het geloof in hun leven. Proberen ze eerlijk en in vrede met hun medemensen te leven? Zetten ze een eerste stap bij gebroken relatie en conflict? Anders is het vasten schijn en zinloos. En ze belijden samen: ‘Allah/God is barmhartig en genadig’. De imam legt uit dat die genade de Vrede van God is. De woorden IslaM en MoSLim zijn afgeleid van het Arabische woord Sa-LaaM, wat hetzelfde betekent als het Hebreeuwse woord ShaLoM. In beide Aziatische talen, het Arabisch en het Hebreeuws, betekent de lettercombinatie S.L.M.: vrede.

De pandita (Hindoestaanse priesteres) herkent die bezinningsperiode en dat vasten wel. ‘Wij vieren Holikâ Dahan.’ En ik zie hoe op de laatste dag van de Hindoestaanse kalender de Holikâ, een stapeltje hout als symbool van het kwaad wordt verbrandt, omdat het goede wat de mens vanuit God in zich draagt mag overwinnen. De pandita zegt: ‘We denken bewust na wat ons eigen leven betekent voor medemensen. Wordt het goede in mijn handelen en spreken herkend of kleurt mijn leven dat van de medemens donker in?’ Het zelfonderzoek doen we vanuit het vertrouwen dat God ons daarbij helpt. De pandita legt uit: ‘Bij Divali, het Lichtjesfeest, denken we aan de betekenis van Laksmi en staat het licht van het goede en dus van levensgeluk centraal. De lichtjes symboliseren de geestelijke rijkdom en het licht van het vertrouwen in de kracht van God. Wij geloven dat Gods goedheid sterker is dat het kwaad en dus het kwade overwint, dat het licht alle vormen van duisternis overwint.’

De rabbi knikt en legt uit dat de Joden, net als andere gelovigen de geloofsbeleving van de Vrede Gods kennen. De letters S.L.M. vormen in het Hebreeuws het woord ShaLoM, wat vrede betekent: de Vrede Gods. Ook herkent hij het vertrouwen in de kracht van Gods goedheid. ‘Je hoeft daar niet om te vragen, je mag daarop vertrouwen.

Wij beleven op Grote Verzoendag bewust het weer opnieuw ver-

zoend worden met onze Schepper, met Adonai', zegt de rabbi. 'Ken je het woord 'zondebok'? Dat komt uit de wet van Mozes (Bijbel - Leviticus 16). Op Jom Kippoer, de Grote Verzoendag moest de hogepriester een ram als brandoffer en een geitenbok nemen. De ram was ter heiliging van de priester zelf. De bok was bestemd als offer voor God, voor het kwade wat de mensen bij zichzelf hadden ontdekt. De zonde die de mens bij zichzelf herkent werd als het ware op de bok gelegd, de zondebok.' 'Net als jullie', zegt de rabbi tegen de pandita, imam en mij, 'hebben wij dagen van zelfonderzoek en voorbereiding op Grote Verzoendag. Die hele dag vasten we. In de synagoge vieren we de verzoening met de Schepper en de medemens. Daar hoeven we niet om te vragen, maar vertrouwen we op'. En met een stralend gezicht zegt de rabbi: 'Met Simchat Tora, het feest van de 'Vreugde van de Wet' wordt in de synagoge eerst het laatste hoofdstuk van de Tora en daarna meteen weer het eerste hoofdstuk gelezen. Dit geeft aan dat het lezen uit de Tora nooit stopt. En blij dansen ouders met hun kinderen dan door synagoge met de Tora'.

Als christen vertel ik over de christelijke perioden van bezinning. Hoe we met Kerstfeest vieren dat God als mens op aarde wordt geboren in Jezus. Dat ook ik geloof hoe Gods licht elke vorm van duisternis openbreekt.

Tijdens de Christelijke lijdenstijd, oftewel de 40-dagentijd, staat net als bij mijn collega's de bezinning op het geloof en dagelijks leven centraal. De vastenperiode is bedoeld als voorbereiding op het Paasfeest, het feest van de opgestane Jezus als de Christus. Ik vertel hoe we vanuit Gods genade en volkomen liefde, het Geschenk van Vergeving en Verlossing mogen ontvangen. En dat ik mij daarom Christen noem. We worden opgeroepen worden ons Christen-zijn uit te dragen door een levenshouding van medemenselijkheid, van naastenliefde, een leven wat moet leiden tot vrede.

Het valt op we alle vier een vredelievende godsdiensten aanhangen. Een vrede, die je als Geschenk van God in je hart ontvangt en die je samen met mensen mag en kan leven. En wie het Islamitische, Hindoestaanse, Joodse en Christelijke geloof op een andere manier gebruikt, bijvoorbeeld voor religieus fanatisme en geweld, handelt in strijd met het eigen geloof. En dat is volgens de doorsnee Moslim, Hindoe, Jood en Christen het ergste wat je met

je geloof kunt doen.

Corry Nicolay

is door het contact met moslims en anderen theologie gaan studeren en dominee geworden.

In de serre

Meneer Parkinson bemoeit zich met alles, dus ook met mijn vaardigheid in het tikken. Ik denk zelfs dat de eerste tekenen van mijn ziekte, lang voordat de diagnose werd gesteld, zich op dit terrein openbaarden. Ik ben er destijds voor bij de dokter geweest. ‘Dokter, mijn vingers zijn zo stram’. Helaas leidde dat niet tot dieper inzicht. Had de arts mij toen maar naar de neuroloog gestuurd, en niet jaren later. Ik schaamde mij een beetje dat ik hem met die stramme vingers lastig viel. Moet je voor zulke flauwekul naar het spreekuur van een huisarts? Ja dus, want die flauwekul heet de ziekte van Parkinson.

Stram en stijf zijn mijn vingers, nog veel meer dan vroeger. Voor iemand die met de regelmaat van de klok met teksten bezig is, is dat geen klein bezwaar. Behalve dat speelt overbeweeglijkheid - zeg maar trillen - mij parten. De combinatie van beide is desastreus en maakt dat er minder uit mijn handen komt dan ik zou willen.

Ik merk dat ook als ik met de hand iets moet schrijven, bijvoorbeeld een adres op een envelop of een formulier dat moet worden ingevuld. Het is gewoon geen kijk. Wat een hanepoten, nauwelijks leesbare letters, rare strepen. De journalistiek had al mijn handschrift verpest, maar nu is het helemaal niets meer. Ik heb nog maar weinig controle over mijn spieren, ook bij het typen. Regelmatig belanden mijn vingers op een andere toets dan bedoeld. Of ik mis een letter, of tik er juist een te veel. Soms gaat het helemaal niet meer, dan is het stoppen geblazen.

Als ik uiteindelijk, na veel zwoegen, een tekst tot een goed eind heb gebracht, stikt het doorgaans van de fouten. Zo kan ik de lezer niet onder ogen komen... Van huis uit ben ik neerlandicus, er is ook nog zoiets als beroepseer. Dus ga ik mijn tekstuele wildernis te lijf met correcties. Dat fatsoeneren kost ook weer tijd, het is me een werk. En o, wat is het lastig met de muis. Die zwiebert werkelijk alle kanten op, behalve de goede. Voordat ik de cursor op de goede plek heb... Ik moet ook nog uitkijken dat ik tekstgedeelten

die wèl goed zijn niet per ongeluk meeneem en naar de vaantjes help. Ja, lezer, er wordt wat afgeleden vooraleer u deze stukjes onder ogen krijgt!

Maar Marloes, mijn daadkrachtige ergotherapeute, is mijn heldin. Ze heeft het in een oogwenk gezien als ze een blik werpt op mijn werkplek, bij ons thuis ook wel ‘de serre’ of ‘het prieel’ genoemd. Het is een soort uitbouw van onze slaapkamer op de begane grond, van waaraf ik een mooi uitzicht heb op onze tuin.

Marloes gaat het aanpakken. ‘Om te beginnen hebt u een trippelstoel nodig,’ zegt zij. ‘Een stoel die veel meer steun geeft aan rug en armen en die elektrisch verstelbaar is, Verder een aangepast toetsenbord, waardoor u minder fouten maakt, en een andere muis.’ Ze zal een bedrijf dat in dit soort zaken is gespecialiseerd opbellen voor een afspraak. Ze zal er dan ook bij zijn om te kijken of alles goed werkt en met mij oefenen. ‘U schrijft toch ook voor een kerkblad? Dan moet u er ook plezier aan beleven.’ Ze heeft me goed door, Marloes. Ik zou het verschrikkelijk vinden als ik niet meer zou kunnen tikken. Andere patiënten hebben weer andere dingen die zij erg zouden vinden. Niet meer autorijden bijvoorbeeld.

Dat heb ik dan weer niet, want autorijden heb ik nooit gekund en nooit gemogen, dus mis ik er niks aan, mocht het mij officieel worden verboden.

Daan van der Waals

Buuf

Caféglise, wat was het toch een prachtige nieuwe vorm van kerkzijn om op de eerste maandagavond van de maand met een groep mensen in de voormalige pastorie te eten, bidden en zingen. Het aantal kookmaatjes en deelnemers was elke keer verrassend hoog geweest.

Sommigen gingen al jaren niet meer naar de kerk, anderen vonden het een mooie aanvulling op de wekelijkse zondagsdienst.

Guusje zat vanavond naast Tara aan tafel, ze zag haar wel eens onderuitgezakt in de kerkbanken zitten, maar kende haar verder amper. Zo wist ze totdat ze net na het voorgerecht had opgetreden ook niet dat ze zo mooi kon dwarsfluitspelen.

Tara woonde met haar ouders en zusje op een boerderij en vertel-

Uren hadden ze gepraat, daar in hun serre, met een paar pimpelmezen hippend voor de tuindeuren.

‘Met Pinksteren is er iets met de mens gebeurd.’ De dominee preekte er die zondag vol vuur over.

De zon scheen het kerkgebouw binnen, Rivka kneep haar ogen dicht, ze kon nooit zo goed verwoorden wat de Pinkstergeest precies betekende, maar voelde dat je hoe dan ook de taal van de liefde moest spreken.

Het leek wel alsof ze een glimp van God had opgevangen, ze moest het omdraaien, er zoveel mogelijk voor haar zus proberen te zijn en blijven geloven in Jans motto: *Verwacht het onverwachte*.

Na de kerkdienst kwam Ilona bij haar zus en zwager op de koffie, ze praatte eerst wat over koetjes en kalfjes en begon ineens over Rivka’s trouwjurk.

Rivka dacht: o nee toch, ze heeft zo’n andere smaak dan ik en gaat me nu toch niet vragen of ze mee mag naar een bruidszaak.

Rivka moest zich echt inhouden, maar weldra vroeg Ilona: ‘Zou je de trouwjurk van mama soms willen dragen, het is ongeveer jouw maat en ik wil hem gerust voor je vermaken. Dan ben je op jullie grote dag toch op een speciale manier met mama verbonden.’

Rivka wist niet wat ze hoorde, pakte haar zus beet, slikte en zei toen Ilona de deur nog maar amper uit was tegen Jan: ‘Vanaf nu wordt jouw motto ook mijn motto.’

Christine van Reeuwijk

Wat is bidden?

In mijn jonge jaren heb ik eigenlijk nooit geleerd wat bidden is. Mijn moeder zong, zoals duizenden Nederlandse moeders, iedere avond bij mijn te bedde gaan:

1. *‘Ik ga slapen, ik ben moe, / ‘k sluit mijn beide oogjes toe, / Heere houd ook deze nacht, /over mij getrouw de wacht.*

2 *‘t Boze (nieuwe versie: stoute) dat ik heb gedaan, / zie het Heere toch niet aan. / Schoon mijn zonden vele zijn, / maak om Jezus wil mij rein.’*

Ontroerend, maar er werd me zo al jong ingepeperd, dat ik een zondig jongetje was. Dat geloof ik zo niet meer.

Mijn vader sprak aan tafel levenslang dezelfde twee gebeden. De predikanten baden met veel woorden te langdurig. Van de catechese heb ik alleen onthouden dat er valse, minder valse of onzuivere kerken waren. Eén kerk had de zuivere leer, de onze. Ook dat geloofde ik niet.

Over wat bidden is, herinner ik me niets. Wel over de ‘uitverkiezing’

waar ik tot in mijn studententijd voor vreesde. Tijdens mijn opleiding en later uit de vele boekjes die ik kocht over ‘Het Gebed’ en ‘Het Onze Vader’ bleek bidden eigenlijk vooral ‘praten, praten, amen!’ te zijn (Tim van Iersel bij Knevel).

Ontvankelijk

Van kloosterlingen leerde ik later, dat bidden *vooral* is: stil-zijn voor Het Aangezicht, luisterend en ontvankelijk voor De Aanwezigheid die wij ‘god’ noemen. Voor dat Mysterie schiet mensentaal te kort. Bidden is de stilte waarin ik voor ‘god’ neerleg wat me bezig houdt, ook plaatsvervangend voor anderen. Niet dat ik verwacht dat Zij/Hij mijn verlangens kan en wil vervullen en met een goddelijke ingreep de wereld voor ons ordent. Wel dat Zij met me meegaat, als de Vriend die bij me blijft, wat me ook overkomt. Er zijn momenten dat ik mij in die stilte omringd voel door Liefde. Ik ervaar dan Psalm 139 en de St. Patrickzegen (parafraze fragment):

De Eeuwige zij vóór je om je de weg te wijzen / achter je om je te bewaren voor kwaad / naast je om je in de armen te sluiten / om je heen als een beschermende mantel / in je hart als liefde en vrede...

De enige vraag die we Déze Metgezel kunnen stellen is eigenlijk altijd een variatie van het Luthers avondgebed: ‘Blijf bij ons...’ De rest is vertrouwen.

Allereerst stilte

De psalmisten, profeten en Jezus weten dat we gezamenlijk of individueel alleen ‘god’ kunnen ontmoeten in stille ontvankelijkheid. Wij leven in lawaai, met prikkels en digitale afleiding. Daardoor is vaak ‘ons hart onrustig in ons’ (Augustinus). We zullen daarom tijd en een stille plek moeten zoeken om ‘rust te vinden’ bij deze Metgezel. Om de Stem te kunnen horen in ons hart. Niet in lawaai en geweld is Zij te vinden. Misschien kunnen opzweepende en harde muziek en het massaal uit je dak gaan voor Jezus een heerlijke *belevenis* zijn of ons in extase brengen. Maar dat is iets anders dan de *ervaring* en vervulling van ons verlangen naar de liefde van ‘Ik ben’ die ons leven draagt.

Dat heb ik met vallen en opstaan ontdekt, toen ik meer dan een halve eeuw geleden met een boog om het dogma heen geleid

werd en mij ging richten op de christelijke liturgie, de rituelen en de verbeelding van de ontmoeting met ‘god’.

Sommigen ontvangen in hun stil gebed een nog omvattender mystieke ervaring. Daarover de volgende keer.

Jan de Jongh

Op de markt

Waar wegen elkaar kruisten zette iemand ooit zijn appelen te koop. Goed idee, dacht een reiziger, handig in het trekken van rotte kiezen. De tandartspraktijk was geboren. En rond dit bescheiden begin van de markt, bouwden ondernemende lieden hun onderkomens. Dag-markten, week-markten, jaarmarkten, ze hebben een eigen karakter en mensen komen soms van heinde en ver. Van jongs aan ben ik gefascineerd door markten. M'n vader nam mij mee naar het Waterlooplein, waar hij 2^e hands Winnetou-boeken voor mij kocht. Boeken kopen ben ik blijven doen, maar afdingen zoals hij heb ik nooit aangedurfd. Een vriend van mij was zo fanatiek aan het afdingen op een markt in Bangkok, dat de verkoopster met tranen in haar ogen tegen mij zei: ‘Laat hem ophouden, sir’. Op het Amstelveld in Amsterdam luisterde ik ademloos naar een marktkoopman die mensen zo gek kreeg een rijksdaalder neer te tellen voor een doos waarvan de inhoud hen onbekend was. Op vakantie op de Veluwe zag ik voor het eerst een klompenmaker aan het werk. Lopend langs het Pelgrimspad in Brabant een straat vol kraampjes met kleurige quilts. In Portici (bij Napels), waar ik talloze malen kwam door mijn betrokkenheid bij een kindertehuis, slingerde de weekmarkt zich door de hele oude stad. Veel groente en fruit, de tomaten van de hellingen van de Vesuvius zijn de heerlijkste! En wat een vis! Octopus, puffend in morsige bakken, waar af en toe een plens water overheen gegooid wordt. Ja, wie weekhartig is moet op buitenlandse markten af en toe de andere kant op kijken. Vele jaren woonde ik vlak bij de Dappermarkt, waar ik mij inderdaad meestal ‘domweg gelukkig’ voelde. Tegen sluitingstijd waren er altijd mensen die zich over achtergelaten sinaasappels of andere afgekeurde etenswaar ontfermden. Een ‘voedselbank’ voordat die uitgevonden was. Fascinerend was ook de overdekte markt in Boston (USA), in zo'n Victoriaans gebouw. Zo leuk om te zien hoeveel creativiteit zo'n stad herbergt. Zelfgemaakte kleding, sieraden en keramiek. Dat ik terug moest met het vliegtuig hield mijn begeerte in toom. Overgewicht kost veel geld. Natuurlijk mag de Haagse Markt, de grootste van Europa, hier niet missen. Alles is er te koop, maar hier zag ik nóg vervaarlijker vissen dan in Portici. Ze leken zo wel weggezwoomen uit het Bijbelboek Job! En wat een prachtige

mix aan mensen, een wereldmarkt is het. Een probleempje met wat Neder-
turkse pubers en de media staan er bol van. Maar over die prachtige
'openlucht-coöperatie' van nationaliteiten hoor je niemand. Daarom ook nog
even over de Delftse markt, waar enige tijd geleden een koopman uit Senegal
is neergestreken. Prachtige overhemden, kleurige shirts en zo'n enthousias-
me.

Afdingen hoeft niet, dat doet hij zelf wel. Ik kocht twee hemden. Hij zag het
kruisje om mijn nek: 'Wat doet u?' 'Ik ben dominee', zei ik. 'Ik ben Mos-
lim', zei hij, 'Religieuze mensen brengen vrede'.

Hij legde z'n handen op mijn schouders en bad in stilte. Beduusd onderging
ik het en vertrok met mijn overhemden en zijn blessing. Op de markt is je
gulden een daalder waard en word je zomaar gezegend.

Rob van Essen

Waar was je toch?

Wat voor zin heeft het luiden van klokken voorafgaand aan een kerk-
dienst, vraag ik me weleens af. Kerkgangers hebben doorgaans al eerder
het plan opgevat om ter kerke te gaan. Die hebben de klokken niet nodig.
En de anderen laten zich vast niet overhalen als pakweg tien minuten voor
aanvang het luiden begint. Er zijn ook mensen die zich ergeren aan al dat
gebeier. Knorrig vanwege de overlast draaien zij zich om en snurken nog
wat door.

Toch kan het anders toegaan. Hoor het volgende verhaal. Onze overbuur-
man had Abraham gezien en vierde dat op zondagmiddag met een feest
voor een grote schare van vrienden en bekenden. Ik had mij van mijn bes-
te kant laten zien en was enkele uren van de partij geweest, converserend
en mij te goed doend aan de barbecue. Maar op een gegeven moment had
ik het wel gezien. Ik groette gastheer en gastvrouw hartelijk en stak de
weg over. Juist toen, zo tegen zevenen, begon het gebeier! Uitnodigend,
aanstekelijk. Waarom niet gaan, dacht ik. Als ik voortmaak, haal ik het
net. Na al dat met bier besprenkeld geroosterd spul wil een mens toch
eens wat anders, nietwaar? Geestelijk voedsel... Dus wendde ik de steven
en ging op pad.

De kerkdienst viel nogal tegen, maar dat gaf niet. Het is goed om in Gods
voorhoven te vertoeven, zullen we maar zeggen. En de diaken die mij bij
de uitgang het collectezakje voorhiel maakte het helemaal goed. 'Vond u
het leuk gisteravond?', vroeg zij. De vorige avond had de muziekvereni-
ging Soli Deo Gloria uit Ane namelijk in het Gramsberger bosje gecon-
certeerd. Dat was inderdaad leuk. Maar nog leuker was dat zij mij had
opgemerkt en er een praatje over begon. Voldaan wandelde ik terug naar

huis.

Halverwege kreeg ik tot mijn verbazing mijn echtgenote in het vizier. ‘Daan,’ riep zij van verre, ‘Daan! Waar was je toch?’ Thuiskomend van het barbecuefeest had zij gemerkt dat ik er niet was, en dat had haar verontrust. Waar kon ik toch zitten? Ze dacht meteen aan de plaatselijke café’s. Ze was ze allemaal langs geweest. Overal gevraagd of men mij had opgemerkt - ze zal er misschien een signalement bij hebben gegeven: die meneer met Parkinson... Niemand had mij gezien. Het verhaal begint op de twaalfjarige Jezus in de tempel te lijken, want naar waarheid kon ik antwoorden: ik zat in de kerk, al gaf ik daar geen onderricht aan Schriftgeleerden.

Toch wel een domper dat mijn vrouw mij op allerlei plaatsen had gezocht behalve in de kerk. Mijn leven lang heb ik geduwd en gesjord aan de kerk, die ik ook weleens naar de Mookerhei heb gewenst. Wat een uren heb ik gesleten in kerkelijke vergaderingen, wat een nota’s geschreven, voorstellen gedaan, gemeenten gevisiteerd, lezingen verzorgd, kerkbladen geredigeerd, ga zo maar door... Altijd maar weer in actie voor de kerk. Een echte kerkfreak. Mijn lieve echtgenote zoekt mij op zondagavond nochtans eerder in het café dan in de kerk. Dat kun je wel een hard gelag noemen.

Maar schuilt er ook niet iets moois in? Een diepe waarheid zelfs. Kerk en kroeg hebben immers veel gemeen. Vraag het maar aan de katholieken. Van de mis naar het café was vanouds een kleine stap, en de pastoor ging graag mee. Ik heb ook wel eens iets gelezen over ‘cafépastoraat’, bedreven door pastores die in het schenklokaal plaatsnemen om met passanten te geraken tot een goed gesprek. Onze taal spreekt op dit gebied boekdelen: spiritualiën versus spiritualiteit, en ‘geestrijk vocht’ dat de drinker vanzelf in hogere sferen brengt. In vino veritas... En het belangrijkste misschien: aan de stamtafel ontmoet je jan en alleman. De vreemdste types kruisen je weg. Was dat in de kerk maar meer het geval.

Daan van der Waals

De troost van Yâsin

Wanneer het sterven van haar vader dichtbij komt vraagt hij naar ‘Yasin’. Het luisteren naar het hart van de Koran geeft hem rust en vrede die bij hem blijft tijdens zijn sterven. Ook zijn dochter ervaart dit mooie. Ze krijgt een spijtig gevoel dat ze niet zelf uit de Koran kan lezen. Vier maanden later viert ze feest omdat ze de Koran zelf in het Arabisch kan lezen.

Ze is opgegroeid in Friesland en werkt als pedagogisch medewerker bij de Jeugdopvang.

Lang vindt ze de Koran niet zo belangrijk. Ze gelooft in God en wil daarom ‘goed bezig zijn in het leven’. Maar nu heeft ze ontdekt hoeveel vrede en troost ze ervaart bij het luisteren naar recitatie uit de Koran. Het hart van de Koran, hoofdstuk 23 Yâsin uit Sura (Korangedeelte) 36, raakt haar intens. De tekst vertelt hoe Allah (God) hemel en aarde heeft geschapen en dat mensen voor de aarde, dieren en voor elkaar moeten zorgen. En hoe Allah verbonden blijft met mensen na het sterven. Yâsin betekent: o, volmaakte mens. Volmaakt door de vrede van God die je toelaat in je hart. Dat volmaakt vredige ervaart ook zij bij deze tekst. Verrast merkt ze dat ze heel graag zelf wil leren Koran-lezen.

Tijdens de Ramadan ontmoet ze in de moskee een vrouwelijke geestelijke die haar Koranles wil geven. De eerste vijf dagen leert ze door veel oefenen het Arabische alfabet. Net als in de Hebreeuwse taal veranderen de letters van betekenis in de samenhang met een ander woord en dat is best lastig. Daarna krijgt ze elke week thuis Koranles en oefent dagelijks. Eerst Sura 1, het bekende gebed Al Fatihah en daarna de rest van de Koran. De tekst Yâsin draagt ze elke keer bij het lezen op aan haar vader. Ze ervaart dan de verbondenheid met haar vader. Na 1 ½ jaar heeft ze de hele Koran gelezen en is het tijd voor de zegening en feest.

Na het middaggebed lopen de vrouwen binnen. Want ze wil dit feest graag alleen met vrouwen te vieren bij haar thuis. Ze heeft de geestelijke gevraagd haar Koran te zegenen. Blij lopen de vrouwen binnen omdat dit mooi is om mee te maken en samen te delen. De kamer stroomt vol. Veel vrouwen dragen bij het Koran-lezen een hoofddoek uit respect voor de Koran en God. De geestelijke leest eerst Yâsin uit de Koran. Daarna lezen oudere en jonge vrouwen een korte Korantekst, waar alle vrouwen steeds weer op antwoorden door zingend een gebed te reciteren. Haar moeder die in het midden zit, leest als laatste samen met haar dochter uit de Koran. De teksten worden opgedragen en geschonken aan hun man en vader. De ontroering van iedereen is voelbaar. Want hij was een vredelievende man die begreep dat mensen het Islamitische geloof verschillend kunnen beleven. Zij heeft vooraf indringend van haar vader gedroomd en weet daardoor hoe mooi hij het vindt dat zijn dochter nu kan Koran-lezen. Wanneer de Koran is gezegend, voelt ze in al haar vezels dat dit heilige boek een geschenk is wat ze van

Allah/God heeft ontvangen.

Haar gezicht straalt. Als we daarna gaan eten, zegt ze: ‘Eigenlijk ben ik een laatbloeier. Want zo’n etentje wordt vaak met kinderen gedaan die de Koran zelf hebben leren lezen. Maar je bent gelukkig nooit te oud om iets te leren.’ Haar ogen gaan naar de foto van vader. In gedachten zie ik zijn ogen oplichten en hoor hem zeggen: ‘Mijn lieve dochter blijft mij verrassen’.

Corry Nicolay

